

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis; institutum ad catholicarum partium proposita, promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.;
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dobánytűszűkben.

A katolikus haza.

A Fejérmegyei Napló f. hó 21-diki számában szóvá tette azt a nemtelen, durva hangú támadást, melylyel a protestans érdekeket hangoztató, de a tisztán látó protestansok meggyőződése szerint is ultra zsidó-szabaddkőmives érdekeket szolgáló Magyar Szó a zirc-ciszterci rend nagyérdemű apátját *Vajda Ödönt*, a zirci óvoda falába illesztett tábla esetéből kifolyólag illette.

Mikor a Fejérmegyei Napló ezt tette, azt hiszem, célja nem volt más, mint hogy feltárja olvasói előtt azt a csunya harcmódot, melylyel a nevezett lap legjobbjaink legnemesebb cselekedeteit is támadja, ha azok nem egészen az ő szája ize szerint valók; hogy megmutassa: hogyan beszél, mily hangon szól az a szenny lap olyan férfiakról, kiknek nevét sem méltó kiejteni.

Mondom, erős meggyőződésem, hogy a Fejérmegyei Napló közleményének ez volt a célja és *semmi más*.

Annál inkább csodálkoztam a fölött, hogy a Székesfehérvár és Vidéke f. hó 25-iki számában, vezércikkben foglalkozván a Fejérmegyei Napló közleményével, jöllerhet maga is lidomtalannak tartja a Magyar Szó említett támadását, nem mulasztja el, hogy a Fejérmegyei Naplót e támadás kellő méltatásáért meg ne rúgja.

Még ez hagyján. A Fejérmegyei Naplónak volt már része külön megrovási kalandokban is, és meg vagyok győződve, hogy tekintettel a helyre, a hol e legutóbbi támadás napvilágot látott, most sem üti miatta a fejét a falba.

Aber nicht hier liegt der Hund begraben. A Székesfehérvár és Vidéke cikkkezőjének sem ide sandít a szemé. A *katolikus magyar haza* neve fáj neki s ez arra indítja, hogy *Vicssey Tamás* legújabb recipéje szerint feltáralja a nevezett lap olvasói elé mindazon régi, ütött kopott frázisokat, melyekkel a reformáció ideje óta a katolikusokat általában, a magyar katolikusok hazafiságát pedig különösen illetni szokták.

Mivel úgy látom, hogy a nevezett cikk nem az említett lap épen nem előnyösen ismert műhelyében készült, érdemesebb tartom, hogy vele, főleg annak a katolikusok vallási türelmetlenségét hánytorgató részével érdemlegesen foglalkozzam.

Azt mondja a nevezett cikk írója:

„Valahányszor arról hall a magyar ember szót ejteni, hogy a klerikális néppárt „katolikus magyar hazának” mondja Magyarországot, mindannyiszor megborsózik a háta. Mert, fájdalom, igen keeserves és évszázadokot keresztül nyert tapasztalatok tiltakoznak bennünk ezen elnevezés ellen és a mohácsi vész és a vele egyidejű reformáció óta a magyar nemzet minden hányattatása, a vallásháborúk végtelen sörözvényének összes kinszenvedései felujjulnak emléinkben a „katolikus magyar haza” jelszavának hallatára.”

Majd alább:

Eszünkbe jutott a „katolikus magyar haza” egykori boldog enlékü hercegprímása, *Kollonitsch* Lipót, a kiről *Rákóczy* állította, hogy azt mondta: „Először rabba, azután koldussá és végre katolikkussá teszem Magyarországot.” A mint hogy rabba és kol-

dussá sikerült is neki megtenni, de katolikkussá nem, de ez sem ő rajta mult.”

Hát kérem ez az egész nem egyéb mint dobálózás a frázisokkal *Mangold* (alias értsd: régebben) *Goldmann* „Oknyomozó? Történelme” nyomán, mely kiváló szakmunka, úgy látszik, nemcsak iskolai tankönyvül szolgál még mindig itt ott az országban, hanem bizonyos magánkönyvtáraknak is díszé és ékessége, melyből alkalmadtán idézni is szokás.

Megjegyzem, hogy nevezett *Mangold* is — megemlítvén, hogy *Rákóczy* adta először *Kollonich* szája az az agyonhánytorgatott idézet — hozzászéli, miszerint nem az a fontos, hogy a nevezett főpap mondotta-e e szavakat, fő az, hogy az ország elhítte.”

Sajnos, cikkiró, olvasóinak a történelemben való jártasságát meglehetősen letaksálva, valószínű forrásának e nem épen jelentéktelen megjegyzését jónak látja elhallgatni.

Kérem, ha történelmet akarunk írni, vegyük komolyan feladatunkat. Vagy ne állítsunk valamit, vagy ha igen, álljunk helyt annak igazságáért.

Jelen alkalommal nem kérem fel a Sz. és V. cikkiróját, hogy azon *Kollonich*-féle idézet hitelességét bizonyítsa. Lehet, hogy nem tudná ezt megtenni s ez kellemetlen lenne reá nézve, *kellemetlen, mint cikkző társára, ki a nevezett lap mult kaddi számában jónak látta Loyolai szent Ignáccal előhozakodni*. De lehet az is, hogy tudná bizonyítani s ez esetben — kijelentem, — felesleges munkát végezne.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Miniatűr fotografiák.

XII. *Magdolna*.

Mikor az egészséges, szép nagy szál ember valami ostoba megtévelyedés folytán kidőlt a sorából, a megdőbbsent család a hirtelen, váratlan föléje tornyosuló katasztrófákban azt sem tudja, vajjon övé-e hát az a párnas, melyen a kicsinyek szöszeke feje nyugszik.

Az örökké beteges, gyenge asszony, a sok apró gyerek anyja tehetetlenségében egyre csak sirt és jaggatott. Magda meg, a legnagyobb leánya, a fájdalom első vehemens kitérése után, tompán, szinte érzéstelenül viselte a lesújtó bánatot. A temetéskor csak az édes jó apát siratta, azt akkor még nem tudta, mennyi siratni valója lesz majd ezután.

Ő volt az első gyermek, erős, egészséges, apjafajta. A többi csenevész portéka, roppantul elmaradozva következett utána. Sápadt, vézna kis jószágok voltak, mint a fészkekből kihullott, alig pihés verébfiókkák.

Únta ezt a sok nyafogó apróságot; egészséges vére kifelé vonzotta e panaszos sóhajtsóktól fülledt, orvosságszagu levegőből. Eddig nem is igen vette őket észre, de most, hogy egyszeribe a nyakába szakadtak, borzasztó tehernek érezte.

A tágas, elegáns szobák, a kisvárosi élet sokszerü kényelme, a gondatlan uri élet után, a megye székváros külső részében két kicsi, csekély butorzatú egyablaku szobácskában, a napról-napra való megélhetés ezer gondjával küzködve, csak éppen, hogy megvoltak. Mikor végig gondolt előbbi életén, kicsordult a könny mandulavágású szép szeméből, melyeknek megtekintésére bizony sereglettek a gavallérok a közjegyzői barátságos urilakra a vigasságok idején.

Sokszor a keserűség annyira felgyülemltet lelkében, hogy bezárkózott a belső szobába, két-ségbeesett anyja nem talált sem erélyes, sem könyörgő szót, melyre előjött volna. Ha keserűsége és dühe némileg lecsillapult, egy kis rizs-porral rendbeszedte sirástól kivörösödött arcának feldult vonásait, s ilyenkor a hogy a tükörből visszanézett rá két csodaszép szemé, órákhoz-szat elgyönyörködött egészséges szépségében. Apróra megfigyelte arcának finom vonalait, vállának, karjának formás gömbölyűségét és sokért nem adta volna ha visszatásztó, durva alakban látja képmását. Azt hitte, így könnyebben beleélte volna magát a nyomorúságba; de ennyi szépséggel, ilyen egészségesen, ilyen fiatalon, nem tehetett róla, de zugolódni kellett az élet e kegyetlen ironiáján.

Véresre harapdálta ajkát keserűségében és úgy próbálta harapótni magát, hogy sorra felöltvén a régi jó időkbeli megmaradt összes öltönyt, napokig járta a nyüzsgő, eleven korzót.

Innen még több keserűséget hozott magával a szűk kis szobába, mert ha szépségét észre-

is veszik, mégis csak elkerülték ostoba előlélet-nél fogva, az öngyilkos körjegyző elszegényedett leányát.

E szertelenségekkel szemben az anyának nem volt más módszere, mint könnyei és sóhajjai. Nem sokra ment velük, a leányra már ez sem hatott. Összeszorította fogait s szó nélkül elrakta parádés ruháit. Ez a másik véglet gyors fellobbanásával vált a bibliai szorgos Mária. Apolta betegeit, tisztogatt, szorgoskodott egész nap fáradhatatlanul, erejét csaknem túlhaladó módon. Este pedig tanitgatta az apróságot s mesével altatta el őket.

E napon csend és nyugalom volt a kis szobákban, a Magda fásult, érzéktelen nyugalma uralkodott a házon. A gyerekek sem mertek nyafogni, sirni, hang nélkül engedelmesskedtek nénjük akaratának s mintha nagyobb bizalommal közeledtek volna hozzá. Anyjukat tulajdonképpen csak egy folyton könnyező, beteges neninek néztek, a kit az ő nagy testvérük, ő is úgy gondoz, ápol, mint őket, tehetetlen apróságokat. A Magda nyugalalmában volt a rezspektus, ő volt a házban minden ur és parancsoló.

Ilyen csöndes napokban előhozakodott anyja régi álmával. Ha Magda férjhez menne!... Hisz mehetett volna már régen — szokta mondani — de szörnyen válogatos volt. Most bezzeg nincs kibe válogatni! Oh, de csak jönne is valaki!... A lány csak hallgatta szó nélkül. Felhuzta vállait, ezzel kifejez minden véleményét a dolgról.

Es mégis egyszer jött valaki. Régen jegyzőség volt náluk s már akkor megszerette a

Miért? Rögön megmondom.

Ez a Kollonich-féle mondás bő tartalmával már rég megszégyenítette a bibliai özvegy olajos korsóját. Ugy látszik, harmadfélszáz esztendő óta azon az oldalon, hol a cikkirő áll, nem szólt, nem beszélt, nem irt senki a magyar katolikusok ellen, hogy főslager gyanánt ezt a nem is egészen bebizonyított mondást fel nem találta volna. A csecsemők odaát, úgy látszik, e korszából szopogatnak s a haldokló aggastyánok szívében a katolikusoktól való irtózáttal, a gonosz idézettel ajkaikon, hunyják le fáradt szemüket.

Pedig kérem, ez a mondás nem katolikus dogma s Kollonich nem a katolikus egyház.

Mi katolikusok, ha a bécsi kormány e vak eszközeinek nnvélen talán szégyenkezni is egy kissé, legott az öröm pirja, a büszkeség lángja ül ki arcunkra, ha Kollonich kortársaira, vagy majdnem-kortársaira gondolunk. Remélem a cikkirő is elismeri, hogy egy Pázmány Péter, egy Esterházy nádor, Széchenyi György, vagy, hogy többet ne mondjunk, egy II. Rákóczy Ferenc, minden buzgó katholicitásuk mellett is voltak oly magyarok, mint Bocskay, Bethlen, vagy az a néhány protestáns pásztor, kiket (számszerint összesen vagy hatvanat) Triestbe és Nápolyba gályákra vitt a bécsi kormány és nem a katolikus egyház. Két év mulva ezek nagyrésze is kiszabadult és hazajött.

Elismerjük, a politikával az időtájt jórészt összekevert vallási kérdés volt az, mely e szerencsétlenekek börtönbe vitte, de, s ezt hangsúlyozzuk: *izléstelenség folyton ily dolgokat dobálni a katolikusok fejébe abból a korból, mikor a felvidéki és erdélyi protestánsok a mi papjainkat, a mi jezsuitáinkat halomszámra gyilkolták le, templomainkat egymásután vették el, meszelték be, vagy rombolták le.*

Szándékosan nem emlékezünk meg itt, e helyen a jelen alkalommal arról a véres, arról az irtózatosságról, melylyel az angol protestáns katolikus honfitársainknak 300 éven át kedveskedtek, szándékosan nem szólnak a genfi apostol türelméről.

Nem, sőt még a protestáns Bismark azon felebaráti szeretetéről is hallgatunk, melylyel a nagy vaskancellár a felvilágosodott XIX. század

leányt. Hanem akkor még nem mert szólni, nagyon magasan látta maga fölött a kényes igényű, elkapatott jegyzőkönyvszöveget. De mostan fordult egy kicsit a kocka, hátha . . .

Nagyon komoly, jóvaló ember volt. Olyan, a kiből nagyon jó férj és példás családapa lesz. A ki már legényember korában a nagy karoszekben elnyulva, hosszszáru taktékpapából füstöl s e nagy boldogság mellé csak egy gondos, jó feleséget kíván, a ki mindenekfelett kintinó ebédeket tudjon készíteni. Ha ez így meg van, akkor tökéletes a boldogság.

De Magda nem akart e nagy boldogság megteremtője lenni. Sehogyse tudta magát egy hizásnak indult falusi jegyző kólótkat ültető feleségének elképzelni. Igazában nem is vette komolyan a kérését, de az aggodalmas mütter, a mamák jó szokása szerint, titokban biztatta a hűséges embert.

Eközben a szegény beteges anya, mint a régen dűledező rom, végkép összeomlott. Ágyba esett s bár maga a haldokló élni kívánczó reményességével bizakodott a felgyógyulásban, tudvalevő volt, hogy sohasem fog önérejéből a szobában még egy lépést tenni.

Magda ekkorra már úgy elfáslott, hogy meg sem döbent, kötelességtudón orvost hivatott s gépiesen végezte napi munkáját.

Ismeretlen ember volt a doktor, tájékoztatlanul kereste a bejárást. Magda a konyhaajtóban állt. Derékban kissé előre volt hajolva és a jobb kezében feltartott vasaló rostélyából fújta a pernyét. A doktor éppen tőle kérdezősködött,

nagyobb dicsőségére a német kath. papok ezreit börtön helyett csak azért nem küldötte gályákra, mert már nem voltak.

Ha provokálnak bennünket, meg tesszük s a mi a fő: *bizonnyunk*. Addig csak annyit mondunk: ne dobáljon az kövel kinek ívegből van a háza tetetje!

A többi megjegyzéseim rövidke

Ha cikkirő megvárta volna az „Alkotmány” szombati számát, gondolom, nem hivatkozott volna oly dagadó kebellet szegény *Vécseyre* s *első sorban csel és másodsor magyar protestansaira*.

Szóval az óvatosság szép erény és sokszor kifizeti magát.

Végül kérem a cikkirőt, hagyja a katolikusokat a maguk útján haladni. Prohászka nagyon szépen és igen viágoosan megmondta a napokban, hogy mi nem akarjuk a történelmet visszacsinalni, mi nem akarjuk senki vallási meggyőződését bántani, senkinek szerzet jogait sérteni. Épen ezért legkevésbé sem indokoltak azok a reánk vetett sanda tekintetek.

Hanem igenis, megpróbáljuk, megtudjuk-e menteni *mi* a keresztény Magyarországot; a mentő sereg élére állunk *mi*, mert látjuk azt, hogy akik eddig a hazafiságban mellüket verve elüljártak, a kiabáláson kívül semmit sem tettek.

Igen, megpróbáljuk, tudunk-e egy keresztény Magyarországot csinálni s nem a mi szégyenünk lesz, ha ez a Magyarország kénytelen lesz katolikus lenni csak azért, mert protestáns vérei közül oly sokan a zsidószabadkőművességgel egy követ fujnak.

Higgye el a Sz. és V. cikkirőja, már az a szombati közlemény sem válik egy keresztény magyar ember dicsőségére.

En nem memém a cikkirőről feltételezni, hogy neki inkább nem kell semilyen Magyarországnak, minthogy az katolikus legyen.

Pedig, pedig az a cikl a sorok közt alighanem ezt mondja:

Adj a Isten, hogy ne így legyen!

Verus.

Ahogy felnézett, lángvörösré gyult az arca és valami érthetetlen, futó megindulásra egy néhez könnyesepp szívárgott elő a restelkedve lecsukott szépséges szemekből.

Amíg segített a beteg megvizsgálásán, a doktor egyre csak őt nézte, erős merész tekintettel, hogy szinte zavarba jött. Azután ott maradt nap-nap után tovább s folyton nézte mohón, élesen a leányt, az orvos szemével, mint anyagot, az érintetlen, tiszta, gyönyörű materiát.

A haldokló anya nem is sejtette, hogy az ő halálos ágya mellett halt meg az ő szépséges gyermekének vágyódó, tiszta lelke. Hogy őt bontakozik ki benne az a hatalom, mi életet ad és kiolt, mi az erényest elbuktatja és az elbukottat fölemeli, megtisztítja, azaz érthetetlen, titokzatos, hatásaiban annyira változatos, egyszerű erő: a szerelem. Amiben mindjárt a bűn fogamzott, s elhervasztotta az ártatlan lélek szűzi virágait.

Mert neki e szerelem egy egész életre szólt, a férfinak nem volt más, mint egy könnyen röpönő kaland.

Mikor édes anyját eltemette, egyedül maradt az éhesen csipogó kis verébhaddal. Dolgozott érték verejtékes fáradtsággal, szívében a boldogító szerelemmel, panasztalanul, de mégsem fogadta el a falusi jegyző újból felajánlott hű szívét.

Hanem mikor a nemrégiben még szerelmi lázban vergődő doktor megunt a szakítani akart vele, maradjametszésű, csodaszép szeméből patkántómló könnyekkel, leborulva koldulta a szerelmét.

Szabó Anna.

UJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma, tekintettel Mindenszentek ünnepére, f. hó 31-én, pénteken fog megjelenni.

— Püspökünk Rómában. Ma egy hete püspökünk Rómába indult, részben, hogy mint püspök a legelső katolikus püspök, a pápa iránt való hűségről tanúságot tegyen, részben pedig hogy mint keresztény katolikus hívó vallása iránt való gyengéd szeretetének az apostolok sirjánál, a kereszténység bölsejénél kifejezést adjon Szeretetünk és ragaszkodásunk ki-sérte bucsuzásakor, hiszen ezalatt a pár hónap alatt könnyű győzelemmel hódította meg e város és e megye lakosainak szívét, nemcsak a katolikusokét, de a más-hittleket is.

Megérkezése a városba szerencsés volt. Ajtatoskodások, különböző látogatások és a város nevezetességeinek megtekintése képezte eddigi tartózkodásának tárgyát. Hétfőn, tegnap délben volt a nagy pápai kihallgatás. Ugyanis megyéspüspökünk mutatta be azt a hódoló küldöttséget, a mely a magyar katolikus tanítók zárandoklatából állott. Hosszabb beszédben ecsetelte a magyarok hithűségét, azt a sziklaszilárd bizalmat és ragaszkodást, mely a katolikus szívekben él és virul a kereszténység közös atyja a pápa iránt 900 éven keresztül általános jellemző vonása volt a magyar nemzetnek s nem fog kihálni soha, míg a gyökere a szívekben bírja alapját. Ő Szent-sége nagyon kegyesen fogadta a hódolatot, a tanítókhöz intézett szavaiban ezeket mondotta:

— Tartsatok ki, kedves fiam, az eddigi erélyvel és lelkesedéssel kitűzött elveitek mellett. Örömmel adom sikerdus és szép működésteke apostoli áldásomat.

Magyás püspökünkkel különösen hosszasan beszélgetett. Jóságos kegye mindenkit meglepett. Hiszen isme i megyés püspökünket, mint a magyar püspöki kar díszét.

Hosszas kihallgatás után bocsátotta csak el a zárandokbeszédet, a kik lelkes éljenzéssel kísérték elvonulásában.

— A törvényszéki elnök figyelmébe. Adassék tisztelet és becsülés hazám bírói karának. Szinte alig van állam, melynek igazságszolgáltatását oly magas színvonalon álló bírói kar vezetné, mint Magyarország. Midőn azonban ezt elismerjük, nem hunyhatunk szemet oly jelenségek előtt, a melyek a közönség érdekét sértik épen azon téren, a hol csak a jogsérelmek orvoslásáról lehet szó. Már hetek, mondjuk, hónapok óta tapasztalunk olyan dolgot, a mit most már — közérdekről lévén szó — el nem hallgathatunk. A járásbírói jelenlegi vezetője Gaddy járásbíró. Tiszteljük és becsüljük a munkának, az igazságszolgáltatásnak ősz bajnokát és valóban sajnáljuk, hogy vele foglalkozni vagyunk kénytelenek. Kötelességet teljesítünk. Nevezett bíró úr jelenleg a járásbírói ügykörébe utalt bűnügyeket és hagyatéki ügyeket tárgyalja, illetve vezeti. A bírói függetlenség és lelkiismeretről nem szólnak, kétségbe egyiket sem vonjuk. Ámde mert ép testben lakik ép lélek, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy Gaddy járásbíró magatartása olyan egy idő óta, hogy abnormális jelenségeit látjuk fenforogni. Magánérinkezésekben úgy, mint hivatali eljárásában talán jóhi-

szemü, mégis olyan konkrét esetek igazolják állításunk valódiságát, hogy nem szenved többé kétséget, miszerint nevezett bíró a vállaira rótt súlyos terhek elviselésére alkalmatlan, a hivatal szakszerű reputációjának védelmére gyenge hivatali ügykörének betöltésére képtelen. Nem ok nélkül csodáljuk, hogy e jelenségek az illetékes felsőbbbbségnek mindenre kiterjedő figyelmét kikerülték, de csodáljuk azt is, hogy a felelősségi bíróság előtt e sajnálatos szimplómák fel nem tűntek s valóban bámulatba ejt bennünket az igen tisztelt ügyvédi karnak kulantériája, — a a melylyel mindegyik szemet hunyt az igazságszolgáltatásnak ezen rendkívüli jelenségei előtt. Tudjuk nagyon jól, hogy a nevezett járásbíró iránti tisztelet, másrészt az igaz részvét az elnézésnek igaz oka. Egyébként adhatnak olyanok is, a kik azzal mentik a jelen esetben tanusított magatartásukat, hogy jogsérelem, joghátrány fel nem merülhet, mert a fél által bármikor igénybe vehető felelősségi fórum megreperálhatja az első foku bíró esetleges elvi tévedéseit. E nézetet magunkénak nem vallhatjuk, mert ily elv mellett az I. foku bíróság létjoga nyugodnék illuzórius alapon és mert ezen elvet helytelenítik, a közérdeknek véltünk jelen sorainkkal szolgálni s remélni akarjuk, hogy a késedelem ez ügyben nem fog bennünket arra kényszeríteni, hogy konkrét esetek felsorolásával tárjuk fel azt a sebet, mely minden jogkereső félnek fáj, ha Gazdi bíró urhoz van utalva. Felhívjuk tehát Daróczy István kir. törvényszéki elnök szives figyelmét ez ügyre. Óhajta reméljük, hogy sürgős, talán azonnali intézkedéssel e sajnálatos és nem lelkiismeretben, bizonyára testi fogyatékoságban leledző bajon segíteni fog. Jelen körülmény publikálása a közérdeknek kötelességszerű szolgálatában s legkevésbé személyi tekintetekben leli magyarázatát. (k. b.)

— **A ciszterciák káptalana.** Zircről írják lapunknak, hogy ott vasárnap vette kezdetét a magyarországi ciszterciák káptalana Vajda Odön zirci apát elnöklése mellett. Odaérkeztek az alkalomra az egyes rendházak és gimnáziumok igazgatói és a rendtagok által megválasztott kormánytanácsosok.

— **A lakó és háziur.** Az igazságügyi palota immár teljesen benepesedett, a veszélyes hordozóskodások már véget értek. Hangyaszorgalmu munkások foglalták el az épület jelentékenyebb és szebb részét, míg a másik kisebb részének rabságban pihenő bűnösök képezik kényszerlakóit, kiknek cellái előtt az elhuzódó folyosó esténként kivilágított törpe ablakai romantikus képet nyitnak a távolról szemlélőnek. A telektörvényszék is otthagya három évtizedes hájlakát, a régi vármegyeházat. S midőn ez alkalommal Daróczy István törvényszéki elnök szép sorokban megköszönte Fejérvármegye közönségének mindvégig tapasztalt jóindulatát, az udvarias háziur következőkben bucsuzott el régi lakójától:

„Fejérvármegye közönsége kedvesen emlékszik vissza azon szívélyes jó viszonyra, melyben a kir. törvényszék s a vármegyei tisztikar tagjai majd 30 éven át a vármegyei székházban a közügyek terén együtt működve mindig fenntartani, sőt ápolni igyekeztek. Meggyőződése közönségünknek, hogy ezen jó viszony — bár az igazságügyi palota felépítése folytán a tekintetes kir. Törvényszék a vármegyei székházból kiköltözött, az új otthonban is továbbra ápolatni fog, saját részéről kijelentvén, hogy annak ápolása továbbra is kedves kötelessége leend.

A midőn erről Nagyságodat s az első o. lyamodásu kir. törvényszék minden egyes tagját vármegyém közönsége meghagyásából értesíteni szerencsém van, magamat és tisztársaimat továbbá jóindulatukba ajánlom A vármegye közönsége nevében: *Huszár* Ágoston alispán.

— **Új közjegyző.** Dr. Szili János komáromi közjegyző-helyettes duna-adoyni közjegyzővé neveztetett ki.

— **Esküvő.** Fényes ünnepély keretében esküdték egymásnak örök hűséget két szerető szív e hó 25-én a nagy-perkátai templomban. *Zsitnyánszky* Béla uradalmi ispán vezette oltárhoz *Rott* Arankát, *Rott* Nándor főerdész leányát. A bájós menyasszonyt társnői, a fehérruhás Mária-gyermekek, kísérték a gazdagon díszített oltárhoz, hol a szt. misét és esküési szertartást dr. *Rott* Nándor, a bécsi szt. Ágostonról nevezett felsőbb papnevelő intézet tanulmányi igazgatója, a menyasszony testvérbátyja végezte, ki eszmékben és költői szépségeiben gazdag beszédet intézett az ifjú párhoz. A magunk részéről is legjobb kívánatainkkal üdvözöljük az új ifjú párt.

— **Hangverseny.** *Tomm* Béla hegedűművész, a helybeli zeneakadémia vezetője az idei szezonban folyó évi november hó 9-én rendezte hangversenyét a városi színházban. A hangverseny változatos műsorát városunk legjobb zenei erői adják és így méltán a legvonzóbb zenei szórakozásnak nézünk elébe. A hangverseny műsora a következő:

- Mendelssohn. Quintett:
Adagio e lento. Allegro vivace.
Előadja: I. hegedű Tomm Béla,
II. „ „ Dr. Kneifel Ferenc.
I. mély hegedű Dr. Fejér Ferenc.
II. „ „ Dr. Lauschman Gy.
Gordonka: Szerencsy Ede.
- Szendy. Magyar Sonata. Zongorán előadja: Schwarzbach Flóra úrhölgy.
- Godard. Concerto romantique. Hegedűn előadja: Tomm Béla, zongorán kíséri: Schwarzbach Flóra úrhölgy.
- Massenet. Nagy ária a „Lahor király“ c. operából. Énekli Kecskés Elek, zongorán kíséri Dr. Kneifel Ferenc.
- Vieuxtemps. Fantasia appassionata. Előadja: Tomm Béla.
- Haydn-Popper. Concert. Adagio.
Popper. I. Tarantella. Gordonkán előadja: Szerencsy Ede, zongorán kíséri: Schwarzbach Flóra úrhölgy.
- Magyar népdalok. Énekli: Kecskés Elek.
- Hubay. Csárdajelenet III. sz., előadja Tomm B.

Helyárak: Földszinti és I. em. páholy 9 kor. II. páholy 6 kor. Földszinti zártszék 2 kor. Földszinti állóhely 80 fill. II. em. ülő-hely 1 kor. II. em. állóhely 50 fillér. karzati ülőhely 40 fill. karzati állóhely 20 fill. Diár- és katonjegy 40 fill. Jegyek előre válthatók Vaimár Ferenc Nádor-utcai üzletben.

— **Szüretelőj.** Kovács János pusztá-ujfalusi lakos szüretét eddig ismeretlen tettes elvitte. A rendőrség nyomoz.

— **A kard jogos használata.** Vasárnap az Öreg-u. 8. sz. alatti ház előtt összekulónbözőtt Dezső Sándor lapos-majori lakos a feleségével s mert az anyósa, Rídeg Jánosné védelmére kelt a leányának, szájon kapta a veje úgy, hogy a vér előntötte. Rídegné a városházán kért védelmet veje ellen, mire Papp Sándor és Papp József rendőrök megjelentek a helyszínen s a lármás atyafit rendre utasították. Dezső Sándornak ez sehogyse tetszett, a rendőrökre rohant s ebben a csinos munkáiban segítségére volt a három öccse is. Már-már fojtogatni kezdték a két rendőrt, sőt a bicsak is előkerült, midőn Bárány József rendőr társainak segítségére ment. Ekkor nyert szabad kezet Papp Sándor, látván a veszélyt kardot rántott s Dezső Sándort fejen, majd vállon találta. A megsebesült hős véres fejjel hagyta el a csata-teret. A rendőrök a négy Dezső közül kettőt megkötözve vitték be a városházára, a sebesültet pedig a mentők a Szent-György kórházba. Az új törvényszék elé kerül.

— **Sértésvez.** K.-Szt.-Péteren a sertésvész járványszerűleg fellépett, miért is a község tilalmi-zár alá vétetett.

— **Vásár után.** Ugy látszik egy-néhány ló-kötőnek nem jól sikerült a dömtőri vásár, s hogy üres kézzel ne érjenek haza, Nagy-Perkátán kárpotolták magukat. Hétfőre virradó éjjel Megyesi Istvántól egy, Viczkó Pál istállójából két lovat vezettek el, egy másik gazdának udvarából pedig lószerekeket emeltek el. A csendőrség nyomozza az ügyes tolvajokat.

— **A dömtőri vásár,** bár jó idő kedvezett a vásárosoknak, korántsem volt olyan, mint hitük. A forgalom minden téren rossz. Sok volt az eladó, kevés a vevő. A vásári életből is egy maradt már meg, sőt ez fejlődött is: a huncutság. Elmondunk néhány esetet.

Tóth Gyula nagyberényi lakos még szombaton eladta a lovát 150 frtért. Az állomáson összejött egy idegennel, majd hozzájuk szegődött egy harmadik is s addig tartották szóval, míg végre is észrevétlenül a 150 frt, az idegnek kezébe került.

Tóth István andocsi lakos eladta a lovát 90 frtért Lepsényi Pál ismert zámolyi lóköltőnek. A foglaltó átvette s a passzust ment átírtni. Lepsényi azalatt a lóval odébb állt.

Grünfeld Gábor zámolyi lakos vett egy pár ökröt 260 frtért Nádasdy Péter enyingi lakostól. A lefoglalás után Nádasdy a saját kocsisára, Laki Lajosra bízta az ökröket, a ki ugyancsak hűen megőrizte azokat. Grünfeld elmegy az átvetelre s ekkor odaáll egy idegen, mint az ökrök tulajdonosa, átvesz a vételárból 200 frtot s tovább megy. Mindez a kocsis jelenlétében történt a nélkül, hogy egy szóval is jelezte volna, hogy nem az ismeretlen idegené az ökrök.

Pinke Ferenc temetősor 21. sz. alatti lakos Fekete József vásártér 14. sz. alatti lakos udvaráról egy zsák buzát lopott el vasárnap. El is adta mindjárt 6 koronaért. A rendőrség még az nap este kinyomozta a tettest, a ki részsegével védi magát.

— **Halálözás.** *Héjjas* József helybeli lakos, műasztalos egy-két hónappal ezelőtt Budapestre ment, hogy egy nagyobb vállalatához ott rendezzen be műhelyt. Nem fejezhette be munkáját, a halál vetett elébe gátat. Meghalt 33 éves korában. Az elhunytat özvegye, szül. Simon Justin, testvérei s nagyszámu rokonság gyászolják.

— **Szaj és körömfájás.** Nagy csapás érte első sorban gazdáinkat, egyébként az egész várost. A hasított körmü állatok között kiütött a szaj és körömfájás. Az övintézkedésekre vonatkozó hatósági falragasz hirdetése a közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Megmondolatlanság.** Így új bor idején megkezdődnek mindenféle lakodalmak, hiszen a nóta is ezt mondja: „szüret után lesz az esküvőm!“ Ez még nem volna baj, hanem az már baj, hogy a lakodalmakkal együtt a szerencsétlenségek s az új bor keltette megmondolatlanságok krónikája is megkezdődött. Bucsi János vitte haza a templomból Perkátán az ő új párját. A lakodalmas nép közt volt Simon József 18 éves legényke is, a ki legényes bravurral föl- és leugrált a vágató kocsiról, míg végre nem ugrott fel többet, mert a földön maradt elterülve, két helyen is eltört a lába.

— **Közegészségügy.** Agárdon a hasilagymáz nap-nap után nagyobb mérvet kapott. Az alispán a betegség továbbterjedését óhajtván meggátolni az iskolát bezáratta.

— **Csábítás kivándorlásra.** A belügyminiszter körrendeletet adott ki, melyben figyelmezteti a hatóságokat, hogy Szilágyi Lajos nevű, szocialista elveket valló munkás járja be az országot s a népet Amerikába való kivándorlásra csábítja, egyben pedig felhívta azokat, hogy intézkedjenek, miszerint nevezett egyén működése meggátolassék, tetten érés esetén pedig megsejtoroltassék.

Meghívó.

A Fejérvár-Csurgói keresztény fogyasztási szövetkezet f. évi november hó 1-én délután 3 órakor a róm. kath. iskola tantermében közgyűlést tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

- Az alapszabályoknak pótlása.
- Esetleges indítványok.

Az elnökség.

„MAKART“ FÉNYIRDA.

Kórház-u. 6., Püspökterttel szemben.

A legszebb és legizalésesebb fényképek a legjutányosabb árban.

12 drb. mignon kép .	1 frt. 50 kr.
6 „ „ „ „	80 „
12 „ visite „ „ 2 „	50 „
6 „ „ „ „ 1 „	50 „
12 „ kabinet „ „ 6 „	„
6 „ „ „ „ 4 „	„
12 „ makart „ „ 8 „	„
6 „ „ „ „ 5 „	„

Tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy b. megrendeléseit a közelgő karácsonyi és újévi ünnepek miatt minél előbb megtenni sziveskedjék.

Számos pártfogást kér:

„Makart“ fényirda.

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjegyek főelárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22—24,

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főarudájából való közvetlen beszerzését eredeti árakban:

	1/8	1/4	1/2	1/1	
	1.50	3.—	6.—	12.—	korona.

Megrendeléseket czélszerűsügből postautalványon kérem

Kuzás már november hó 20 és 21-én.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom fümüveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása REMEKIRÓK

óim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludy Sándor
- Balassa Búlint Kölcsey Ferenc
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzsenyi Dán. Madách Imre
- Csiky Gergely Miks Kelemen
- Csokonay V. M. Pázmán Péter
- *Czuczor Gerg. Petöfi Sándor
- Deák Ferenc Reviczky Gyula
- Eötvös Józ. br. Széchenyi Ist. gr.
- Fazekas Mih. *Szigligeti Ede
- *Garay János Teleki László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompá Mihály
- Gvadányi Józ. *Vajda János
- Kármán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrínyi Miklós
- Kazinczy Fer. műveit.
- *Kemény Zsigm.
- Népies lyra Népballadák.
- Kurucköltészet.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadói jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy, hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testes köteté felöleli a legbecsesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hívatva van arra, hogy minden család könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nem-

zeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja sárga, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petöfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 kor., mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezmény ára 20 kor., a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltek meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölelő bevezetéssel ellátják:

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Badics Ferenc
- Bayer József
- Bánóczy József
- Böthy Zsolt
- Berzeviczy Albert
- Bayer József
- Endrödy Sándor
- Erdődi Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenczy Zoltán
- Fraknói Vilmos
- Gyulai Pál
- Heinrich Gusztáv
- Koroda Pál
- Kossuth Ferenc
- Kozma Andor
- Lévy József
- Négyessy László
- Rákosi Jenő
- Riedl Frigyes
- Széchényi Károly
- Szél Kálmán
- Váczai János
- Vadnai Károly
- Voinovich Géza
- Zoltvány Irén

E fényes névsor biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szövegét adja a fölött munkáknak e hogy minden életrajz önálló becsű munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók II. sorozata

épp most jelent meg, és a következő köteteket tartalmazza: Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még a télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompá Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.